

Materiál na rokovanie pre
Mestskú radu v Žiline

Číslo materiálu: ____/2016

K bodu programu

**NÁVRH NA NEOBMEDZENÉ ZĽAVENÉ CESTOVNÉ
MESTSKEJ HROMADNEJ DOPRAVY PRE OSOBY
S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM A FYZICKÉ
OSOBY POBERAJÚCE PEŇAŽNÝ PRÍSPEVOK NA
OPATROVANIE V ZMYSLE § 39 ZÁKONA 447/2008 Z. z.**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa

Materiál prerokovaný:

Predkladá:

Ing. Igor Choma
primátor mesta Žilina

Mgr. Jana Filipová
Mgr. Peter Ničík
poslanci Mestského zastupiteľstva

Zodpovedná za vypracovanie:

Mgr. Jana Filipová
poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Žiline

Žilina, november 2016

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č.   /2016

Mestská rada v Žiline

- I. odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline materiál prerokovať a schváliť
1. upraviť Zmenu tarify mestskej hromadnej dopravy v Žiline a to
- a) **V článku II.** – „Druhy cestovných lístkov“
v bode 6), písmeno g) ŤZP – predplatný zľavený základný lístok **na neobmedzený počet ciest** (držitelia preukazu ŤZP a ŤZP-S).
  - b) Doplniť v bode 6) písmeno h) FO poberajúce peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle zákona §39 zákona 447/2008z.Z. – predplatný zľavený základný lístok **na neobmedzený počet ciest**
  - c) **V Článku III.** – „Ceny cestovného a dovozného na MHD v Žiline“
v bode 7) zmení úprava predplatný zľavený lístok ŤZP, ŤZP-S a fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle §39, Zákona č. 447/2008 Z. z. s trvalým pobytom v meste Žilina **na neobmedzený počet ciest, cena 15 €/rok**
  - d) **V Článku VI.** – „Zľavy a spôsob preukazovania ich nároku“
V bode 2) doplniť písmeno h) a fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle §39, Zákona č. 447/2008 Z. z. s trvalým pobytom v Žiline, ktorí sa starajú o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím ako rodinný príslušník

V bode 3) „Spôsob preukazovania nároku pri uplatňovaní zľavy“
zmeniť a doplniť v písmene e) osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle §39, Zákona č. 447/2008 Z. z. starajúci sa o rodinného príslušníka s ťažkým zdravotným postihnutím, s trvalým pobytom v Žiline

V bode 4) „Forma preukazovania poskytnutej zľavy vo vozidle MHD“ zmeniť písmeno e) Osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzická osoba poberajúca peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle §39, Zákona č. 447/2008 Z. z. starajúci sa o rodinného príslušníka s ťažkým zdravotným postihnutím, s trvalým pobytom v Žiline
- Platnou čipovou kartou (ČK-ŤZP) vydanou DPMŽ s fotografiou, v ktorej má cestujúci nabitú neobmedzenú jednotlivú cestu na 1 rok – predplatný lístok

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí majú trvalý pobyt v Žiline majú v súčasnosti 2 varianty zľaveného cestovného mestskou hromadnou dopravou a to **obmedzene len do 360** ciest ročne pri využití čipovou kartou (ČK-ŤZP) alebo zľavený jednorazový cestovný lístok.

Tieto osoby využívajú častejšie hromadnú mestskú dopravu ako zdraví občania najmä z dôvodu nevyhnutných návštev zdravotníckych zariadení, pri úradných záležitostiach, kultúrnych podujatí, ako aj stretnutí v rámci rôznych organizácií a pod.

Celkový odhadovaný počet občanov ŤZP a ŤZP-S je 5 656, kde od januára 2015 do 22.08.2016 využívalo cestovanie mestskou hromadnou dopravou 886 904 krát, z toho cestovalo čipovými kartami 3 676 občanov a ďalší cestujúci nepoužívali čipovú kartu, ale používali papierový zľavený cestovný lístok.

Nakoľko ide hlavne o osoby, ktoré majú sťažené podmienky napr. telesne postihnutí, keď vyčerpajú zľavené cestovné na čipových kartách, musia si zakúpiť v automate zľavené cestovné lístky, avšak majú problém vhodit' mince do automatu (otvor na mince je vo vrchnej časti automatu), u zrakovo postihnutých – menšie písmena, u nepočujúcich – neschopnosť orientovať sa, čítanie bez porozumenia, a pod. To sú len menšie bariéry s ktorými musia zdravotne postihnutí čeliť na zastávkach mestskej hromadnej dopravy. Preto by sme im týmto návrhom chceli uľahčiť cestovanie mestskou hromadnou dopravou a to tak, že by mali neobmedzený počet jazd, bez ohľadu na to, kde sa potrebujú dopraviť v meste.

Na celom Slovensku majú ŤZP neobmedzené cestovanie za rôznych podmienok, napr. v Bratislave bezplatne, v Košiciach Prešove platia len za čipovú kartu raz ročne, bez ohľadu na počet jazd.

Fyzické osoby, ktoré poberajú peňažný príspevok na opatrovanie v zmysle zákona §39 zákona 447/2008 Z.z.: V súčasnosti sa peňažný príspevok za opatrovanie vypočítava percentom zo sumy životného minima (111,32% zo sumy ŽM pri opatovaní jedného ŤZP = 220,52€, pri opatovaní dvoch a viac ŤZP 148,42% zo sumy ŽM = 294,01€)

V prípade, že FO, ktorá opatruje osobu s ŤZP poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, výsluhový alebo invalidný výsluhový dôchodok, peňažný príspevok je mesačne len 46,38% zo sumy životného minima. Pri opatovaní jedného ŤZP a pri opatovaní dvoch a viac osôb s ŤZP je to 61,22% zo sumy životného minima.

FO, ktoré sú poberateľmi peňažného príspevku na opatrovanie v zmysle § 39 zákona č. 477/2008 Z. z. a sú poberateľmi uvedený dávok zo systému dôchodkového zabezpečenia a ktorí sa starajú o rodinného príslušníka s ťažkým zdravotným postihnutím cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina dostávajú peňažné príspevky za opatrovanie na základe valorizácie dôchodkov, cca 50 - 90 EUR mesačne. Títo opatrovatelia sa starajú väčšinou o ľudí, ktorí sú pripútaní k lôžku a nemôžu s nimi cestovať. Takýto ľudia majú však nárok na bezplatnú dopravu, avšak ich opatrovatelia nie. Všetky potrebné záležitosti za nich vybavuje práve opatrovateľ.

Na základe získaných údajov od ÚPSVaR je k 8.8.2016 počet opatrovateľov ťažko zdravotne postihnutých so VI: stupňom odkázanosti v Žiline 343.

V záujme poskytovania peňažného príspevku za opatrovanie je, aby rodinnému príslušníkovi s ŤZP, ktorý potrebuje celodenné a riadne opatrovanie, bola táto služba poskytovaná v domácom prostredí, pričom ide veľaokrát o činnosti intímneho charakteru (prebaľovanie,

kŕmenie, vyprázdnovanie...atd.), kedy je osobám s ŤZP prijateľnejšia prítomnosť blízkeho rodinného príslušníka – poberateľa peňažného príspevku za opatrovanie.

Nakoľko ide o ľudí, ktorí sa v rámci dobrých rodinných vzťahov starajú o svojich blízkych a nedávajú ich do zariadenia tak musia vynakladať financie aj na dopravu, ktorou cestujú (robia doprovod osobe s ŤZP, nakupujú jej, poskytujú pomoc pri preprave a premiestňovaní na rôzne občianske, spoločenské, rodinné, kultúrne a voľno časové aktivity, chodia za ňu vybavovať rôzne úradné záležitosti a pod.) Vzhľadom na to, že príspevok za opatrovanie je veľmi nízky, týmto by sme im chceli navrhnúť zľavené cestovné čipovými kartami ako majú občania ŤZP a ŤZP-S, po preukázaní sa dokladom z ÚPSVaR o poberaní peňažného príspevku za opatrovanie blízkej osoby.

- v mnohých prípadoch ide o matky maloletých detí, ktoré nemôžu popri poberaní peňažného príspevku za opatrovanie pracovať – príp. iba v obmedzenom rozsahu za podmienok daných zákonom č. 447/2008 Z.z., kedy je prácu v obmedzenom rozsahu zohnať len veľmi ťažko. Vtedy je ich príjem obmedzený len na poberanie peňažného príspevku na opatrovanie, ktorý je tesne nad hranicou životného minima.
- v prípade, že o ŤZP sa stará manžel, manželka, poberajúci dávku zo systému dôchodkového zabezpečenia, a ktorý poberajú len alikvotnú časť z poskytovaného príspevku, je ich príjem z tohto príspevku cca 50 – 90 €
- ak je opatrovateľom dieťa rodičov s ŤZP, či iný rodinný príslušník v produktívnom veku, je ich príjem v rámci príspevku za opatrovanie v súčasnosti len 220,52€ resp. 294,01€, nedokážu si nájsť prácu na zvýšenie príjmu a postupne strácajú pracovné návyky, čo znamená, že po ukončení poberania peňažného príspevku za opatrovanie osoby s ŤZP sú nútení prihlásiť sa na ÚPSVaR, čím sa ich príjem nijako nezvýši.

Ostatné Cestovné týkajúce sa ŤZP a ŤZP-S ostáva nezmenené – cestovné (papierové) lístky.

Navrhovaná zmena má dopad na rozpočet mesta Žilina – jeho výdavkovú časť.

Dopad materiálu na rozpočet mesta nie je možné v súčasnosti presne vyčíslieť, nakoľko počet cestujúcich sa môže zvýšiť. Predpokladá sa, že tržby z predaja cestovných čipových kariet stúpnu.